

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Liturgikus év (RLM1415)
Egyetemi tanév 2026-2027

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeş–Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2. Kar	Római Katolikus Teológia
1.3. Intézet	Római Katolikus Didaktika Teológia
1.4. Szakterület	Teológia
1.5. Képzési szint	Alapképzés (BA)
1.6. Tanulmányi program/ Képesítés	Római katolikus didaktikai teológia (vallástanár)
1.7. Képzési forma	Nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve	Liturgikus év			A tantárgy kódja	RLM1415
2.2. Az előadásért felelős tanár neve	Prof. dr. Nóda Mózes				
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve	Drd. Hegedűs Rita				
2.4. Tanulmányi év	3	2.5. Félév	1	2.6. Értékelés módja	Vizsga
2.7. Tantárgy rendszere	Kötelező			2.8. Tantárgy típusa	Szaktárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1. Heti óraszám	4	melyből: 3.2. előadás	2	3.3. szeminárium/labor/projekt	2
3.4. Tantervben szereplő összóraszám	56	melyből: 3.5. előadás	28	3.6. szeminárium/labor	28
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása (ET)					26
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					6
Szemináriumok/ laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása (nagyobb vagy egyenlő a tantárgy naptárában az ellenőrzési feladatokra előírt összóraszámmal)					26
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					2
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					1
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összóraszám					69
3.8. A félév összóraszám					125
3.9. Kreditszám					5

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. tantervi	Nincs
4.2. kompetenciabeli	Képesség az alapvető liturgikus könyveinek és források megértésére

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	Okostábla, Intézeti könyvtár
5.2. A szeminárium/ labor lebonyolításának feltételei	Okostábla, Intézeti könyvtár

6.1. A tanulmányi program elvégzése során elsajátított kompetenciák (a tantervből kell átvenni)¹

¹ A tanulmányi program tantervéből át kell venni azokat a szakmai és/vagy transzverzális kompetenciákat, amelyek fejlesztéséhez az a tantárgy is hozzájárul, amelyhez az adott tantárgyi adatlap készült. Minden kompetencia esetében változatlan formában át kell venni a teljes kijelentést, beleértve a kompetencia kódját is, ahogyan a tantervben megjelenik. Amennyiben a két kategória közül valamelyikből nem vesznek át kompetenciákat, a táblázatban az adott kategóriának megfelelő sort törölni kell.

Szakmai kompetenciák	
Kompetencia kódja	Kompetencia
CP2	A római katolikus teológia tantervi tervezése és oktatása a szent szövegekkel és a Tanítóhivatal (Magiszterium) tanításával összhangban.
CP3	A csapatmunka előmozdítása a tanulók körében.
CP4	Képesség vallási és közösségi események, valamint ünnepek szervezésére.
Transzverzális kompetenciák	
Kompetencia kódja	Kompetencia
CT2	Képesség közösségek és csoportok vezetésére a plébánia keretein belül, a pappal és más csoportokkal való együttműködés révén.
CT3	Képesség nemzetközi használatú idegen nyelveken való kommunikációra a kateketikai és pasztorális küldetés megvalósítása érdekében.

6.2. A tanulmányi programra jellemző képzési eredmények (a tantervből kell átvenni)²

A tantárgy által megcélzott tanulási eredmények		
Kompetencia kódja	Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)	Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)
CP2	1. Ismerteti a katekézis tevékenységének alapelveit és módszereit a különböző korcsoportok szerint.	1.A laikusok számára megengedett szertartások megszervezése és – adott esetben – vezetése, valamint a liturgikus szövegek és az egyházi zene alkalmazása a liturgikus cselekmények során.
CP4	2.Ismeri az osztálymenedzsment modelljeit és stratégiáit, valamint a formatív értékelés szerepét a tanulók fejlődésének ösztönzésében.	2.Didaktikai tevékenységek tervezése és megvalósítása a különböző korcsoportok és tanulási stílusok sajátosságaihoz igazodva, támogatást és bizalmat nyújtva a tanulóknak.
CP5	3.Kifejti az ökumenikus párbeszéd alapelveit, és felismeri a keresztény felekezetek közötti konvergenciákat és divergenciákat.	3.Pasztorális és kateketikai tevékenységek végzése a közösség keretében, hozzájárulva a plébánia liturgikus és nevelői életéhez.

7. Tárgy-specifikus tanulási eredmények

Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)
1. Ismerteti a katekézis tevékenységének alapelveit és módszereit a különböző korcsoportok szerint.
2. Kifejti az ökumenikus párbeszéd alapelveit, és felismeri a keresztény felekezetek közötti konvergenciákat és divergenciákat.
3. Ismeri az osztálymenedzsment modelljeit és stratégiáit, valamint a formatív értékelés szerepét a tanulók fejlődésének ösztönzésében.
Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)
1. A laikusok számára megengedett szertartások megszervezése és – adott esetben – vezetése, valamint a liturgikus szövegek és az egyházi zene alkalmazása a szertartások során.

² Meg kell említeni a tanulmányi programra jellemző képzési eredményeket, amelyek fejlesztéséhez az a tantárgy is hozzájárul, amelyhez az adott tantárgyi adatlap készült. A tantárgy típusának (alaptárgy/szaktárgy/kiegészítő tárgy) megfelelő jellemzőket változatlan formában kell átvenni a tantervből, és a kapcsolódó kompetencia jobb odalán kell feltüntetni.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések ³
1.A liturgikus idő, az egyházi év kialakulása,	Előadás, bemutatás, probléma felvetés	Nóda, Liturgika, 103–112; Várnagy,
2.Advent.	Előadás, bemutatás, probléma felvetés	Várnagy, Liturgika, 370–390; Radó, Az egyházi év, 9–43.
3. Karácsony és a karácsonyi idő	Előadás, bemutatás, probléma felvetés	Nóda, Liturgika, 114–126; Várnagy, Liturgika, 427–434; Radó, Az egyházi év,
4. A szent negyvennap	Előadás, bemutatás, probléma felvetés	Nóda, Liturgika, 114–126; Várnagy, Liturgika, 427–434; Radó, Az egyházi év, 44-59
5.A húsvéti szent három nap	Előadás, bemutatás, probléma felvetés	Nóda, Liturgika, 127–146; Várnagy, Liturgika, 390–310; Radó, Az egyházi év, 127–136.
6. Nagycsütörtök és nagypéntek	Előadás, bemutatás, probléma felvetés	Nóda, Liturgika, 127–146; Várnagy, Liturgika, 390–310; Radó, Az egyházi év, 127–136.
7. Nagyszombat és a húsvéti vigília	Előadás, bemutatás, probléma felvetés	Nóda, Liturgika, 127–146; Várnagy, Liturgika, 390–310; Radó, Az egyházi év, 127–136.
8.A zsidó húsvét	Előadás, bemutatás, probléma felvetés	Nóda, Liturgika, 182–185;
9. Húsvétvasárnap és a húsvéti idő	Előadás, bemutatás, probléma felvetés	Nóda, Liturgika, 148–152; Várnagy, Liturgika, 406–416; Radó, Az egyházi év, 136–147.
10. Az évközi idő	Előadás, bemutatás, probléma felvetés	Nóda, Liturgika, 154–160; Várnagy, Liturgika, 439–453; Radó, Az egyházi év, 148–195.
12.A vasárnap ünneplése	Előadás, bemutatás, probléma felvetés	Nóda, Liturgika, 139-148
13. Szentelmények és áldások, temetés	Előadás, bemutatás, probléma felvetés	Nóda: A szentségek ünnepe 93-114
14.Kiértékelés és kérdések		
Könyvészet. A II. vatikáni zsinat tanítása, szerk. Diós István Bp. 2000.BARSI Balázs - DOBSZAY László, "Íme, most fölme gyünk Jeruzsálembe", Bp., 2001.BARSI Balázs, Úrjöv et, Bp., 2000.DOBSZAY László, A zsolozsma, Bp., 1999. DOLHAI Lajos, A liturgia teológiája, Bp., 2002.IVANCSÓ István, A keleti liturgiák, Nyíregyháza, 2002.JUNGSMANN, J.A., A szentmise, Eisenstadt 1977.KUNZLER, Michael, Az egyház liturgiája, Szeged, 2005.NÓDA Mózes, Liturgika, Kolozsvár, 2009. Nóda Mózes: A szentségek ünneplése, Kolozsvár2008.RADÓ Polikárp, Az egyházi év, Pannonhalma 1998.RATZINGER, Joseph,		

³ Például szervezési szempontok, ajánlások a hallgatók számára, a kurzushoz/szemináriumhoz kapcsolódó konkrét szempontok, mint például a területen dolgozó szakemberek meghívása stb.

A liturgia szelleme, Bp., 2002.THÖLE, Reinhard, Bevezetés az ortodoxia világába, Bp., 2001.VÁRNAGY Antal, Liturgika, Abaliget, 1996.

8.2 Szeminárium/ Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1.Bevezető	Elvárások, kiértékelés	Szemináriumi feladatok
2.Szentségimádási szokások	diákok előadása, kérdések megvitatása	Részletes bibliográfia a szeminárium jegyzékben
3.Mária jelenések	diákok előadása, kérdések megvitatása	Részletes bibliográfia a szeminárium jegyzékben
4.Csíkssomlyói búcsú	diákok előadása, kérdések megvitatása	Részletes bibliográfia a szeminárium jegyzékben
5.Zarándoklatok	diákok előadása, kérdések megvitatása	Részletes bibliográfia a szeminárium jegyzékben
6.Az áldások szerepe	diákok előadása, kérdések megvitatása	Részletes bibliográfia a szeminárium jegyzékben
7.Körmenetek	diákok előadása, kérdések megvitatása	Részletes bibliográfia a szeminárium jegyzékben
8.A templombúcsú	diákok előadása, kérdések megvitatása	Részletes bibliográfia a szeminárium jegyzékben
9.A zsolozsma liturgiája	diákok előadása, kérdések megvitatása	Részletes bibliográfia a szeminárium jegyzékben
10.A liturgikus könyvek használata	diákok előadása, kérdések megvitatása	Részletes bibliográfia a szeminárium jegyzékben
11.Lelkiségi mozgalmak gyakorlatai	diákok előadása, kérdések megvitatása	Részletes bibliográfia a szeminárium jegyzékben
12.Magyar szentek tisztelete	diákok előadása, kérdések megvitatása	Részletes bibliográfia a szeminárium jegyzékben
13.Kiértékelés	diákok előadása, kérdések megvitatása	Részletes bibliográfia a szeminárium jegyzékben

Könyvészet: A II. vatikáni zsinat tanítása, szerk. Diós István Bp. 2000.BARSI Balázs - DOBSZAY László, "Íme, most fölme gyünk Jeruzsálembe", Bp., 2001.BARSI Balázs, Úrjöv et, Bp., 2000.DOBSZAY László, A zsolozsma, Bp., 1999.DOLHAI Lajos, A liturgia teológiája, Bp., 2002.IVANC SÓ István, A keleti liturgiák, Nyíregyháza, 2002.JUNG MANN, J.A., A szentmise, Eisenstadt 1977.KUNZLER, Michael, Az egyház liturgiája, Szeged, 2005.NÓDA Mózes, Liturgika, Kolozsvár, 2009.RADÓ Polikárp, Az egyházi év, Pannonhalma 1998. RATZINGER, Joseph, A liturgia szelleme, Bp., 2002.THÖLE, Reinhard, Bevezetés az ortodoxia világába, Bp., 2001.VÁRNAGY Antal, Liturgika, Abaliget, 1996.

9. Értékelés

Tevékenység típusa	9.1 Értékelési kritériumok ⁴	9.2 Értékelési módszerek ⁵	9.3 Aránya a végső jegyben
9.4 Előadás	Kulcsfogalmak, a könyvekkel kapcsolatos alapvető tudnivalók, az ókor és középkor fontosabb szakaszainak elsajátítása	A részvizsga időpontját a hallgatókkal egyeztetjük. A tételsort legkésőbb egy héttel a vizsga előtt kapják meg a hallgatók. A vizsga anyagát képezi a vizsga időpontjáig az előadásokon és szemináriumokon átvett teljes anyag.	75%
9.5 Szeminárium/ Labor	A szemináriumi témák elsajátítása. Szemináriumi dolgozat.	Szemináriumi dolgozat. Részletes tudnivalók a szeminárium ismertetésében.	25%

⁴ Az értékelési kritériumoknak közvetlenül tükrözniük kell a tanulmányi program és a tantárgy szintjén kitűzött képzési eredményeket. Pontosabban, a várható képzési eredményeknél felsorolt eredményeket értékelik.

⁵ Javasolt mind a végső kiértékelési módszerek, mind a folyamatos kiértékelési stratégia meghatározása.

9.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
Az liturgikus évvel kapcsolatos alapfogalmak ismerete. A legfontosabb eseményekkel kapcsolatos alapvető tudnivalók elsajátítása. A liturgikus évvel fontosabb szakaszainak ismerete.			

10. SDG-ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)⁶

		
---	---	---

Kitöltés időpontja:
2026.06.04.

Előadás felelőse:
Prof. dr. Nóda Mózes

Szeminárium felelőse:
Drd. Hegedűs Rita

Az intézeti jóváhagyás dátuma:
2026.06.04.

Intézetigazgató:
Prof. dr. Nóda Mózes

⁶ Válasszon ki egyetlen olyan ikont, amely az [Egyetemi folyamatban történő alkalmazására vonatkozó eljárás](#) szerint legjobban illeszkedik az adott tantárgyhoz. Ha a tantárgy általánosságban foglalkozik a fenntartható fejlődéssel (pl. bemutatja/bevezeti a fenntartható fejlődés általános kereteit stb.), akkor a Fenntartható Fejlődés általános ikonja rendelhető hozzá. Ha egyetlen ikon sem vonatkozik a tantárgyra, válassza az utolsó opciót: „Nem alkalmazható”.